

ДОКЛАД

на

Комисията за контрол над службите за сигурност, прилагането и използването на специални разузнавателни средства и достъпа до данни по Закона за електронните съобщения за

ИЗПОЛЗВАНЕ И ПРИЛАГАНЕ НА СПЕЦИАЛНИ РАЗУЗНАВАТЕЛНИ СРЕДСТВА И ДОСТЪП ДО ДАННИТЕ ПО ЗАКОНА ЗА ЕЛЕКТРОННИТЕ СЪОБЩЕНИЯ ПРЕЗ 2014 Г.

Докладът на Комисията за контрол над службите за сигурност, прилагането и използването на специални разузнавателни средства и достъпа до данни по Закона за електронните съобщения (Комисията) е изготвен в изпълнение на изискванията на чл. 17, ал.2 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, чл. 34з, ал.1 от Закона за специалните разузнавателни средства и чл. 261б от Закона за електронните съобщения.

На проведеното заседание на 27 ноември 2014 г., 43-тото Народно събрание избра състава на Комисията. В Комисията участват 20 народни представители от всяка парламентарна група на пропорционален принцип. На първото си заседание, проведено на 11.12.2014 г. Комисията прие вътрешни правила за своята работа.

Констатациите, оценките и изводите съдържащи се в доклада са направени на основата на обсъжданията на тази проблематика на заседания на Комисията, извършените проверки в страната на органите, имащи отношение към изпълнението на законите и постъпилата информация от Висшия съдебен съвет (ВСС), Върховна касационна прокуратура (ВКП),

Държавна агенция „Национална сигурност“ (ДАНС), Министерство на вътрешните работи (МВР), Държавна агенция „Технически операции“ (ДАТО), Министерство на отбраната (МО), мобилните оператори и интернет доставчици.

1. Анализ на постъпилите и събрани от Комисията данни в изпълнение на изискванията на ЗСРС

В Комисията бяха изисквани и постъпиха данни от ВСС, ВКП, ДАНС, МВР и ДАТО за получените искания и дадените разрешения за използване на СРС.

Предоставената от ВСС и органите информация обобщава постъпилите брой искания съгласно чл.13 от ЗСРС и дадените разрешения. За изминалата 2014г., в различните съдилища на страната са постъпили 7 705 искания за използване на СРС. По тях са дадени 7 443 разрешения. Разрешенията за продължения са 2 134. Броят на отказите е 154.

Постъпилите в Комисията данни от органи по чл.13 на ЗСРС са в Приложение №1 към доклада.

В сравнение с предишни години може да се отбележи, че има незначително увеличение на общия брой искания за използване на СРС спрямо 2013г. -7 565.

През отчетния период СРС са прилагани спрямо 4202 лица., в т. ч. 1824 по искания от МВР, 1324 - от ДАНС, 1046 – от Прокуратурата и 8 – от служба „Военна полиция“. В сравнение с 2013 г.(4452) намалението е с 250 лица(0.06%), а в сравнение с 2012 г.(5902) намалението е с 1700 лица(40%).

Изготвените ВДС са 1 069, а използваните в наказателни производства са 823. От анализа на тези данни може да се направи извода, че от общия брой ВДС, спрямо лицата по които са прилагани СРС, 20% са използвани в наказателния процес.

В 645 случая са използвани СРС по отношение на обекти за установяване на самоличността на лица, за които е имало данни за участието им в престъпна дейност(чл. 12, ал. 1, т4. от ЗСРС).

От Агенция „Митници” чрез Прокуратурата и ДАНС са отправени 7 искания за използване и прилагане на СРС, като няма разпореден отказ.

От посочените данни може да се направи извода, че през последните три години се наблюдава тенденция на постоянно намаляване на лицата, спрямо които са прилагани и използвани СРС

В получените данни от заявителите по чл.13 от ЗСРС и тези от ВСС и прилагащите органи по чл.20 от ЗСРС се различават по отчитане на посочените показатели, поради факта, че органите по чл. 20 ги водят по брой искания спрямо брой лица, а заявителите по чл. 13 от ЗСРС са изготвили няколко искания спрямо едно лице, което не позволява да се направи пълна и точна картина на реда за регистрация и точния брой на използваните СРС. Това е така защото в някои съдилища на Република България е въведен единния регистър съгласно чл.34е ал.2 и 3 от ЗСРС от средата на 2014г. като до този момент са водени регистрирани данни по решение на съответния съд. В някои съдилища разрешенията за използване на СРС се дават след образуване на Наказателно от частен характер дело (НЧХД), които дела се отчитат като свършена работа съгласно инструкция за работа на администрациите на съдилищата от 2014г., а в други не. Различен е и броя на исканията и броя на лицата, спрямо които се иска използването на СРС.

От посочените по-горе данни за броя на СРС изготвените ВДС и използването им в наказателния процес, може да се направи извода, че ефективността на използваните СРС не е на необходимото ниво и самото им прилагане не е изключителен способ.

2. Анализ на постъпилите и събрани от Комисията данни в изпълнение на изискванията на ЗЕС

2.1 Извършени проверки

В изпълнение на решения на Комисията, в периода декември 2014 г. - май 2015 г. експертният състав, подпомагащ нейната работа извърши проверки по Закона за електронните съобщения общо в 74 обекта за проверка.

Целта на проверките беше да се установи законосъобразността на действащите процедури по разрешаването и осъществяването на достъп до данните по чл. 250а, ал. 1 от ЗЕС за 2014 г.

Основни обекти за проверка бяха районните съдилища и районните прокуратури в областните и общинските центрове в София, Монтана, Плевен, Ловеч, В. Търново, Габрово, Сливен и Ямбол, военен съд и военна прокуратура – София, областни дирекции на МВР, районни управления на полицията и териториални дирекции на ДАНС, Дирекция „Сигурност” – МВР, Главните дирекции „Криминална полиция” и „Гранична полиция”, Служба „Военна полиция”, Агенция „Митници”, мобилни оператори М-Тел, Виваком и Теленор, интернет доставчици Булсатком, НЕТ -1, Близу и локални интернет доставчици.

2.2 Констатации от проверките

1. В районните съдилища е създадена организация за регистриране на исканията за достъп до данните по чл. 250а, ал. 1 от ЗЕС, както и на постановените разпореждания и откази. Със свои заповеди председателите на съда са оправомощили съдии, които в негово отсъствие да постановяват разпореждания за предоставяне на данните по чл. 250а, ал. 1 от ЗЕС или да отказват такъв. Води се специален регистър на хартиен носител по чл. 250в, ал. 3, в който се отразява и по кой член от Наказателния кодекс е искането.

2. В районните прокуратури административният ръководител със своя заповед е разпоредил създаването на регистър(на електронен и хартиен носител) за изготвените мотивирани искания от районните прокуратури по чл. 250в, ал. 4 от ЗЕС и реда за неговото водене. В някои прокуратури(РП – София) няма отделен регистър на исканията, а същите се завеждат в общ електронен регистър

3. В главните и областните дирекции на МВР и РУП е създадена организация за отчитане, съхранение и унищожаване на материалите. Има отделни заповеди на директорите за определяне на реда за регистриране на исканията по ЗЕС на основание чл. 159 и чл. 204 от НПК.

Не се води отделен регистър на хартиен носител за отправените искания до мобилните оператори по чл. 250в, ал. 3, както е било до края на 2013 г.

От началото на 2014 г. в системата на МВР е въведена и започва да функционира обща деловодна система, в която се завеждат и исканията по ЗЕС. Това, според служителите от областните дирекции и районните управления на полицията създава редица трудности при изготвянето на справки за определен период. Поради тази причина в някои структури на МВР исканията продължават да се водят и на хартиен носител.

През май 2014 г от МВР са дадени указания исканията от разследващите полицаи по реда на чл. 159 ал. 1 от НПК да не се съгласуват с главен разследващ полицай. По същество това противоречи на указанията на Главния прокурор на Р България № 3255/2010 г. за реда по който прокурорите и разследващите органи изискват данни от предприятията, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги по ЗЕС за нуждите на досъдебното производство, т.е. за по-голям контрол да бъдат съгласувани с главен разследващ полицай или с наблюдаващ прокурор.

Дирекция „Сигурност” – МВР се намираше в период на създаване на собствена регистратура и проверката беше съпроводена с някои трудности при предоставяне на необходимите справки и материали. Съгласно решение на Комисията през 2015 г. ще бъдат проверени регионални структури на Дирекцията.

4. В териториалните дирекции „Национална сигурност” е създадена организация за регистриране, отчет и унищожаване на исканията, на издадените съдебни разпореждания и на унищожените справки съгласно чл. 250е от ЗЕС. Има заповеди на директори за оправомощаване на структурно звено за изпълнение на задълженията по чл. 261б, ал. 3 от ЗЕС.

5. В служба „Военна полиция” е създадена необходимата организация за отчет, съхранение и унищожаване на материалите.

6. В Агенция „Митници” има създаден електронен регистър за исканията по ЗЕС и ЗСРС.

7. В мобилните оператори е създадена добра организация за отчета на постъпилите искания, дадените откази и изготвените справки. Води се електронен регистър, който позволява както отчета на информацията по

заявители, така и нейното групиране по решения на съда и по досъдебни производства.

8. При големите интернет доставчици като цяло е създадена организация и вътрешни правила за реда, условията за водене и достъп до регистрите съгласно разпоредбите на ЗЕС. В някои от тях липсва структура, занимаваща се с класифицирана информация.

9. При локалните интернет доставчици като правило не се водят отделни регистри на исканията по ЗЕС.

Към края на 2014 г. общо в страната са регистрирани над 1150 предприятия, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги.

Най – често срещаните причини за разпореждането на откази от районните съдилища или за невъзможно предоставяне от предприятията при искания за получаване на трафични данни могат да бъдат обединени в няколко групи, както следва:

- недостатъчна мотивировка на искането;
- липса на основание за отношението на посочения телефонен номер към разследването;
- каква е връзката между лицата, за които се иска разкриване на данни и разследването престъпление;
- голям обем на исканата информация(голям брой телефонни абонати);
- при започнало досъдебно производство искането да бъде по член 159 ал. 1 от НПК, а не по оперативно дело;
- не е посочен регистрационният номер на преписката, за която е необходимо извършването на проверката. Това е необходимо за да се гарантира, че при съответния орган действително е разкрита разработка на

оперативен отчет със съответния предмет и наличието на валидно законово основание за искане по чл. 250б, ал. 2 от ЗЕС.

Констатираните нарушения и допуснатите слабости по прилагането на ЗЕС, могат да бъдат обобщени в няколко групи:

- изпращането на искания до мобилните оператори или до интернет доставчици без разпореждане на съда;

- в редица случаи структурите на досъдебното производство при МВР изпращат искания с подписи на директори на дирекции или началници на районни управления на полицията, вместо с подпис на разследващ полицай. При някои от тях исканията за предоставяне на трафични данни се позовават се на чл. 159 ал. 1 от НПК, а същевременно искането е по преписка;

- често срещана практика е изпращането от досъдебното производство на искания за трафични данни под формата на писма и постановления, с които постановяват и задължават предоставянето на данни. По такъв начин не се спазват указанията на Главния прокурор № 3255/2010 г.

- изпращането на напомнителни писма по досъдебни производства, в които са посочени други данни от първоначалните;

- изпращането на искания за предоставяне на информация за широк кръг лица, вместо за конкретен телефонен номер.

2.3. Анализ и изводи от постъпилите в Комисията данни:

По данни от КЗЛД през 2014 г. са регистрирани 108 474 случая на поискана информация, като при 705 от тях такава не е била предоставена.

По данни от мобилните оператори и основните интернет доставчиците през 2014 г. към тях са отправени 108 333 искания за достъп

до данни по чл.250а, ал. 1 от ЗЕС (Приложение 2). За 2013 г. исканията са били 116 091, а за 2012 г. – 110301.

Като цяло е налице относително запазване на общия брой на исканията през последните три години. Общият брой на отказите (749) от мобилните оператори и интернет доставчиците представлява 0.007% от общия брой на исканията.

Общо за годината по реда на чл. 250 ал. 1 от ЗЕС във вр. с чл. 159 ал.1 от НПК са направени 55 829 искания, което представлява 52% от всички искания, като са регистрирани 504 отказа(0, 01% от исканията).

По данни от Висшия съдебен съвет за 2014 г. в районните съдилища са постъпили 17 416 искания за предоставяне на трафични данни (17 014 – телефония и 402 – интернет), като от районните съдилища са разпоредени 19 312 разрешения (18 870-телефония и 442 – интернет) и общо 1 790 отказа за достъп до данни, който представляват 10% от исканията.

Наблюдава се около 9% намаление на исканията, както прямо 2013 г. – 18 353 искания и 1 874 отказа, така и за 2012 г.- 18 403 искания и 1 548 отказа.

По данни от мобилните оператори общо от МВР са постъпили 91 528 искания за предоставяне на трафични данни, от които 52 213 по реда на чл. 250 ал. 1 от ЗЕС във вр. с чл. 159 ал.1 от НПК и 684 отказа.

По данни от ДАНС за 2014 г. са направени 6 658 искания, издадени са общо 8 340 разпореждания(7 730 разрешения и 610 отказа), като са получени 9 431 справки.

По данни от Прокуратурата на Република България за отчетния период по реда на чл. 159, ал. 1 от НПК са направени общо 2 917 искания за предоставяне на данни по чл. 250 ал. 1 от ЗЕС, като са постановени 41 отказа.

От служба „Военна полиция” са отправени 208 искания и има 5 отказа.

От Агенция „Митници” до мобилните оператори са отправени 94 искания за трафични данни, без отказ.

Броят на исканията не съвпада с броя на издадените разпореждания за разрешение и отказ поради следните обстоятелства:

- до средата на март 2014 г. за всеки оператор се е изготвяло отделно искане. След тази дата, по указания на председателя на Софийски градски съд в едно искане може да се посочи повече от един оператор;

- за мобилните оператори всеки посочен в хартиения носител мобилен телефон е отделно искане, докато за районния съд хартиеният носител, независимо колко телефонни номера съдържа в едно искане.

3. Жалби и сигнали от физически и юридически лица по прилагането на ЗСРС и ЗЕС

До края на месец май 2015г. в Комисията са постъпили общо 17 жалби и сигнали от физически и юридически лица. Те могат да се групират в три групи: използване и прилагане на специални разузнавателни средства – 3 и достъп до трафични данни - 7 и други – 7.

По една жалба по СРС Комисията също беше сезирана, като след направена проверка констатира, че няма неправомерно използвани и прилагане на СРС.

По втора жалба по СРС Комисията беше запозната, че след извършена проверка от НБКСРС е констатирано неправомерно прилагане и на СРС.

След извършена проверка по жалба-запитване бяха установени нарушения по ЗЕС от НАП и някои териториални дирекции, за което беше

сезиран изпълнителният директор на НАП за вземане на съответни мерки и указания.

В процес на проверка и изясняване на обстоятелствата са 8 жалби.

В Комисията бяха получени по компетентност от Националното бюро за контрол на специалните разузнавателни средства 5 сигнала със заявления за проверка на осъществяван достъп до трафични данни, касаещи мобилни номера и интернет комуникация на жалбоподателите.

При извършване на проверки на сигнали е създадена координация и взаимодействие с ВСС, ВКП, МВР, всички подлежащи на парламентарен контрол служби за сигурност и предприятията предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги.

До момента от извършените проверки по жалби и сигнали не се установиха данни за неправомерно осъществяване на достъп до трафични данни.

4. Законодателни промени, предприети мерки и предложения за подобряване на дейността по достъпа до данни по ЗЕС и СРС.

През 2015 г. бяха предприети редица законодателни инициативи, които доведоха до усъвършенстване на нормативната уредба, свързана с достъпа до трафични данни по ЗЕС и прилагането и използването на СРС и по-нататъшното адаптиране на българското към европейското законодателство. Освен това, в резултат на упражнени парламентарен контрол върху дейността на службите за сигурност и върху работата на предприятията, предоставящи обществени електронни услуги и/или мрежи беше значително подобрена организацията, отчетността, съхранението и унищожаването на материалите, придобити при прилагането на ЗЕС и ЗСРС.

През март т.г. бяха извършени следните изменения и допълнения в ЗЕС:

- съкращаване на срока за съхранение на данните от 12 на 6 месеца;
- въвеждане на съдебен контрол върху исканията за нуждите на досъдебното производство, като искането се внася и представя в съда от наблюдаващ прокурор;
- отпадане на възможността за осъществяване на достъп до данните с цел разследване на престъпления, които не са тежки, както и с цел издирване на лица;
- мотивиране на искането и съдебния акт за разрешението за достъп;
- съдебен контрол върху искането за продължаване срока на съхранение;
- контрол от независим държавен орган върху унищожаването на данните след изтичане на сроковете за съхранение(КЗЛД);
- съдебен контрол върху унищожаването на справка с данни, която не се използва за нуждите на досъдебното производство.

По такъв начин бяха въведени достатъчно гаранции срещу злоупотреба при използването на данни, които могат да засегнат конституционно регламентирани права на граждани.

В края на април т.г. беше извършена проверка в предприятията, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги за изпълнението на влезлите в сила на 31.03.2015 г. изменения и допълнения в ЗЕС. Констатирано беше, че продължава практиката, исканията по чл. 159а, ал. 1 от НПК от разследващи полицаи и наблюдаващи прокурори да се изпращат без разпореждане на съда. За това бяха изготвени уведомителни писма до Главния прокурор и до министъра на вътрешните работи. Освен това в края на март т.г. от името на

Комисията беше изпратено писмо до министъра на вътрешните работи, в което бяха посочени някои проблемни въпроси и слабости в структури на МВР, констатирани при проверки и бяха направени предложения за подобряване на работата.

На заседание, с представители на Комисията за регулирана на съобщенията беше обсъден въпроса за съхранението на данните. Комисията излезе със становище, че с оглед на потенциалните заплахи за националната ни сигурност е необходимо оптимизиране на регламентацията за съхранение на трафичните данни от всички оператора.

По Закона за СРС, след проведено заседание беше предложено на Народното събрание да отмени чл. 1 ал. 3 и чл. 20а ал.3 от Закона, касаещи принципа на финансовата обвързаност и изменението влезе в сила от 01.01.2015 г.

Комисията разгледа прилагането и използването на СРС във връзка с т. нар. операция „Червей” на Дирекция „Сигурност” – МВР. След изслушването на председателите на НБКСРС и ДАНС констатира незаконосъобразно прилагане на СРС.

Комисията счита, че са необходими промени в спешен порядък на ЗСРС във връзка с прилагането и използването му при предотвратяване на деяния, представляващи заплаха за националната сигурност, както и в частта относно задълженията на орган по чл. 15 да предостави на съда всички материали, удължаване на срока за изготвяне на мотивирания акт на съда за разрешение или отказ от „незабавно” на срок до 72 часа, както и че при констатиране на неправомерност при дадено разрешение за прилагане на СРС в разрез със закона своевременното сезиране на Прокуратурата и информиране на ВСС.

Комисията счита за целесъобразно:

- въвеждането на единен подход и стандарт при отчитането на исканията за достъп до данни, както от предприятията, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/ или услуги и районните съдилища;

- с цел по-добра отчетност и контрол и възможност за изготвяне на справки за определен период от време е целесъобразно в структурите на МВР да продължи воденето на отделен регистър по ЗЕС – на хартиен или електронен носител, каквато е била практиката до края на 2013 г., в който да се отразява и по кой член от Наказателния кодекс е искането.

През 2015 г. ще продължат проверките за законосъобразността на действащите процедури по разрешаването и осъществяването на достъп до данните по чл. 250а, ал. 1 от ЗЕС, съгласно решения на Комисията, като ще се обърне особено внимание на прилагането на приетите промени в ЗЕС.

Председател на ККССПИСРСДДЗЕС:

/ Димитър Лазаров /

Приложения: 1. Таблица с данни по ЗСРС за 2014 г., от един лист;

2. Таблица с данни по ЗЕС за 2014 г., от един лист.

№	Данни по ЗСРС за 2014 г.														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	Брой искания по ЗСРС	Брой разрешения по ЗСРС	Брой отказ по ЗСРС	Разрешения за продължение	Получени и Изготвени ВДС	ВДС използван в наказателно производство	Унищожени ВДС	Брой искания по чл.12 от ЗСРС	Брой установени лица и обекти по чл.12 от ЗСРС	Брой отказ по чл. 12 от ЗСРС	Брой искания по чл.17 от ЗСРС	Брой отказ по чл. 17 от ЗСРС	Брой искания по чл.18 ая.1 от ЗСРС	Брой разрешения по чл.18 ая.1 от ЗСРС	Брой отказ по чл.18 ая.1 от ЗСРС
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1.	2 910	2 869	41	941	134	82	4	40	32	0	17	0	38	38	0
2.	6 627	6 625	-	1 669	1 101	-	120	163	-	-	740	-	110	108	2
3.	2 734	2 654	71	606	332	181	14	535	182	14	268	2	51	56	2
4.	1 504	1 468	48	438	429	429	25	-	1 182	-	-	-	-	-	-
5.	7 705	7 443	154	2 137	1 069	823	37	-	782	-	454	-	121	121	-

Данни по ЗЕС за 2014 г.	Брой искания, разрешения и отказвания до данните по чл.250а, ал.1 във вр. с чл.251а, ал.1, т.1 от ЗЕС - телефония			Брой искания, разрешения и отказвания до данните по чл.250а, ал.1 във вр. с чл.251а, ал.1, т.2 от ЗЕС - интернет			Брой искания и отказвания до данните по чл.250 ал.1 от ЗЕС във вр. с чл.159 ал.1 от НПК		БРОЙ ИСКАНИЯ				
	Брой искания	Брой разрешения	Брой отказвания	Брой разрешения	Брой отказвания	Брой отказвания	Брой искания	Брой отказвания	ОБЩО	Брой искания некалсифицирана информация (Явни)	Брой искания с гриф За служебно ползване	Брой искания с гриф Поверително	Брой искания с гриф Секретно
ЗАЯВИТЕЛИ	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	8234	10971	4	4813	4792	2	633	0	13680	2999	2	10679	0
Държавна агенция 'Национална сигурност'	926	1070	8	459	433	1	511	71	1896	1894	0	2	0
Главна дирекция „Национална полиция“	528	643	2	191	191	0	246	0	965	965	0	0	0
„Гранична полиция“	199	329	0	102	102	0	7	0	308	308	0	0	0
Дирекция „Вътрешна сигурност“	1778	1147	5	473	435	5	16489	133	18740	18740	0	0	0
Столична дирекция на МВР	31625	8972	198	3034	2796	19	34960	242	69619	69084	53	482	0
Областни дирекции на МВР	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Служба „Военна информация“ на МО	86	60	1	26	26	0	96	4	208	156	39	13	0
Служба „Военна полиция“ на МО	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Национална разузнавателна служба	0	0	0	30	30	0	2887	41	2917	2917	0	0	0
Прокуратура	43376	23192	218	9128	8809	27	55829	504	108333	97063	94	11176	0
ОБЩО													

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Комисия за контрол над службите за сигурност, прилагането и използването на специалните разузнавателни средства и достъпа до данните по Закона за електронните съобщения

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
43-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Г-ЖА ЦЕЦКА ЦАЧЕВА

УВАЖАЕМА Г-ЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. №	553-26-13
Дата	09 / 06 2015 г.

В изпълнение на чл. 17 ал. 2 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, приложено, изпращам Ви годишния доклад на Комисията за контрол над службите за сигурност, прилагането и използването на специалните разузнавателни средства и достъпа до данните по Закона за електронните съобщения, който е приет на заседание на Комисията проведено на 05.06.2015 г.

Моля да бъде представен пред Народното събрание.

Приложения: 1. Годишен доклад на Комисията за 2014 г.

Председател на
ККССПИСРЕДЗЕС:

/ ДИМИТЪР ЛАЗАРОВ /